Детска градина №45 „МОРСКИ СВЯТ” – гр.Варна
Район”Аспарухово” ул.”Народни будители”№ 8 тел.:052 370 209; 052 370 109
E-mil : : info-403547edu.mon.bg; www.dgmorskisvyat.com

УТВЪРДИЛ: Заповед № РД 09-169-2от 14.09.2026г.
Директор:
(В.Ванева-Димитрова)

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННО НАПУСКАНЕ ДГ № 45 „Морски свят“

Въведение

Програмата за превенция на ранно напускане е подчинена на основните цели на предучилищното и училищното образование на образователната политика в Република България. Този процес е нормативно обоснован от Закона за предучилищното и училищното образование *(чл. 263, ал. 1, т. 8)*.

В ДГ №45 „Морски свят“ акцентът е поставен върху **обхват на децата**, включително 4-годишните и **недопускане отсъствия и отпадане** на деца от задължителното предучилищно образование за 5 и 6-годишните.

Нормативни основания за разработване на програмата

- ✓ Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2025 – 2030).
- ✓ План за изпълнение на стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система .
- ✓ Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства.
- ✓ План за действие по изпълнение на националната стратегия за образователната интеграция на деца и ученици от етническите малцинства .
- ✓ Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността .
- ✓ Национална стратегия за учене през целия живот за периода .
- ✓ Закон за предучилищното и училищното образование.
- ✓ Алгоритъм за взаимодействие между институциите в системата за предучилищното и училищното образование и дирекциите „Социално подпомагане“ по отношение осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.
- ✓ Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.
- ✓ Наредба за приобщаващото образование.
- ✓ Областни и общински стратегически мерки за превенция от отпадане.

Основни понятия

Основните мерки, които могат да се ползват в реализиране на целите на програмата са:

- ✓ Превенция – предотвратяване на възникването на предпоставки за преждевременно напускане на детска градина, както и ограничаване на условията, които го благоприятстват.
- ✓ Интервенция – създаването на условия за ограничаване на преждевременното напускане при отчитане на конкретните заплахи на равнището на отделните лица.

Водещи принципи при реализацията на програмата

Законосъообразност – съответствие на целите и предлаганите мерки със законите и подзаконовите нормативни актове.

Кохерентност – осигуряване на координираност и взаимна обвързаност на предлаганите политики и мерки при сътрудничество на всички заинтересовани страни.

Партньорство – активно и координирано участие на институциите за образование и обучение, институциите на властта, гражданското общество и бизнеса в реализацията на политика за намаляване на отпадането от образователната система.

Прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите – значимостта на проблема предполага висока степен на информираност на обществото.

Приемственост – осигуряване на непрекъснато действие на стратегията, независимо от управленски или други социални промени и гарантиране на постоянство в усилията и политиките за изпълнение на приетите цели и целеви показатели.

Устойчивост на резултатите – осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати.

Своевременност – осигуряване на навременни адекватни мерки за неутрализиране на рискове от преждевременно напускане.

Отчетност, мониторинг и контрол – постигане на по-висока степен на ефективност.

Иновативност – създаване на нови и интензивни мерки и подходи за пълна интеграция на отпадналите от образователната система.

Основна цел:

Осигуряване обхвата в задължителното предучилищно образование и делът на 3 и 4-годишните деца в системата, като предпоставки за равноправно социално включване, пълноценна личностна реализация и не отпадане от училище.

Оперативни цели.

1. Разработване и изпълнение на институционална политика за повишаване на обхвата в образователната система на деца от задължителна предучилищна възраст.

2. Идентифициране на рисковите фактори за преждевременното отпадане от образователната система с оглед ограничаване на последиците от тях.

3. Насърчаване включването в предучилищното образование на деца от рискови групи и развиване на приобщаващото образование.

4. Увеличаване на разнообразието и ефективността на мерките и стимулите за включване на децата в предучилищното образование.

Анализ на политиката на детската градина за превенция на ранното напускане на образователната система

ДГ №45 „Морски свят” е най- новата детска градина в район „Аспарухово“. Детската градина се гордее със своя отлично подготвен и мотивиран педагогически екип, всеотдаен помощен персонал и прекрасни деца, които печелят награди за участието си в конкурси и състезания.

Условията за възпитание и образование в детската градина са много добри, жизнената среда на децата отговаря на изискванията за безопасност, естетика и комфорт. Обзавеждането и интериорът на групите са съобразени с възрастовите и индивидуални потребности на децата. В групите са създадени оптимални условия за доминираща образователна дейност, набавени са учебни книжки, помагала и пособия, ИКТ за всички деца.

В началото на учебната 2026/2027 година броят на децата, записани в детската градина е **180** деца - от първа до задължителна предучилищна възрастова група. Приетите деца са основно от район „Аспарухово“, с малки изключения от други райони на града и други населени места.

Към настоящият момент в детската градина има 7 деца със специални образователни

потребности, на ресурсно подпомагане и се налага осигуряване на равен достъп до образование и подкрепа, чрез подходяща среда и специалисти.
Семейният и социален статус на родителите на записаните деца в детската градина е добър – родителите са на постоянна работа, със стабилни доходи, отговорни към образованието на децата си. Ценят и уважават различията в етническия произход, толерантни са, уважават културните и религиозни ценности на различните етноси, участват активно в мероприятията от културния календар на детската градина. Децата са социализирани, обичат се и остават приятели и след завършване на детската градина.
Анализът на данните на записаните деца за учебната година, както и социалният статус на техните семейства показва, че в детската градина няма деца от уязвими групи.
Възможности за осъществяване на основните и стратегическите цели:

- участие в Национални програми на МОН;
- нови форми за работа с родители- форум „Училище за родители“;
- подобряване на взаимодействие с институциите, включени в Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
- осигуряване на допълнителни средства за изграждане на привлекателна и достъпна среда, за участие на децата в допълнителни дейности;
- Силна мотивация чрез редица дейности за приобщаване на децата от ромски произход, децата със специални образователни потребности, както и от семейства, заминали чужбина.
- Мотивиране и приобщаване на тези деца за посещаване целодневната форма на организация в ДГ; търсене на непрекъснати разширени срещи с тези родители с ръководство, учтели и мотивиране и приобщаване към родителската общност.

Рискове:

Преждевременното отпадане от ДГ води още до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване на качеството на живот на сегашното и на следващите поколения. Здравният статус и достъпът до ресурси и услуги, които могат да осигурят по- добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние, са в пряка зависимост от получената по-висока степен на образование. Посочените последствия са показателни за мащаба и степента на негативното влияние на преждевременното напускане на дтската градина върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на страната в средносрочен и дългосрочен план, поради което данните за дела на преждевременно напусналите образователната система в България не трябва да успокояват, а да насърчават изпълнението на всеобхватна и интегрирана политика за превенция на явлението, както и за неговото преодоляване там, където

съществува.

Институционални причини:

Като такива могат да се квалифицират недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и училищно ниво за справяне с преждевременното напускане на детската градина; недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане и реинтегриране на децата и учениците в образователната система. Положителната промяна на състоянието изисква прилагането на комплексни мерки и добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление – национално, регионално, местно и училищно. Основната част от отговорностите за прилагането на националната политика по отношение на задължителното образование е съсредоточена в Министерството на образованието и науката, което е естествен координационен център на междусекторните действия за намаляване на преждевременното напускане на училище

Дейности за организация на взаимодействието

Дейност	Форми и време за изпълнение	Участници/Отговорник	Забележка
Анализ на състоянието по обхвата на децата и неизвинените отсъствия при 5 и 6-годишните деца.	начало на учебната година и ежемесечни сведения	директор	Необходимо е по анализа да се приемат решения на Педагогически съвет, а ежемесечните сведения да служат за конкретни действия
Идентифициране на деца от рискови семейства.	проучване на документи, разговори с родители	учители по групи	
Планиране на дейности от Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.	началото на учебната година	директор	Конкретните дейности са част от Годишния план за дейността на детската градина
Организационни дейности за включване на представители на детската градина в екипите за обхват.	Заповед на директора Информиране на РУО	директор	Необходимо е да се спазват сроковете за обмен на информация

Подаване на информация чрез Информационната система за реализация на механизма (ИСРМ) при стриктно спазване на сроковете.	ежемесечно до 15-то число информация за отсъствията на децата от групите за задължително предучилищно образование	учители по групи, директор, администратор на ИСРМ	
Изготвяне на писмени предложения до дирекция „Социално подпомагане“ за предоставяне на помощи в натура за идентифицирани потребности на децата.	при необходимост	учители групи, директор	
Разработване и участие в проекти и национални програми.	съгласно сроковете в поканите за участие	директор	
Дейности по повишаване качеството на предучилищното образование за успешен старт на децата в училище: - прилагане на съвременни подходи за предучилищно образование – проучване на литература и добър педагогически опит, консултации, обмен на добра практика и др.; - проследяване постиженията на детето в началото и в края на учебната година със съответните процедури по избор на инструментариум, провеждане, вписване, докладване, запознаване на родителите, корекционна дейност	основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие; диагностични процедури; дейности за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти	учители групи, директор	

въз основа на резултатите.			
Организация на образователна среда и осигуряване на необходимите ресурси: - привеждане на интериора в детската градина за нуждите на предучилищното образование; - осигуряване на познавателни книжки и учебни помагала; - осигуряване на дидактични материали и съвременни средства за обучение.	проучване на оферти; заявки	Директор, ЗАС/домакин учители по групи	Необходими са действия по избор на доставчици, договори и заявки, получаване и разпределяне на маси, столове, кътове за игра и обучение; учебни материали, дидактични игри, лаптопи, таблети и съответния софтуер.
Създаване на представи и готовност за новата социална роля ученик.	педагогически ситуации за формиране на отношение към ученето	учители по групи	
Приемственост „Детска градина – училище“	Разработване на планове и графици за съвместни дейности с училищата от района	Директор, учители по групи	Теми на съвместни дейности могат да бъдат: „Здравей училище!“; „Един ден на ученика“; „Какво е нужно на ученика“; „На гости в училище“
Повишаване интереса и приобщаване на децата и родителите към живота в детската градина чрез участие в кампании и събития, отбелязване на важни дати и др.	инициативи, свързани с важни дати и събития от живота на общността	директор	Дейности от Програмата за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование
Разнообразяване престоя на децата и обогатяване на емоционалните им преживявания чрез	празници; куклен театър; срещи с известни	директор; учители на групите; учител по	Разработеният План за празниците и развлеченията

организиране на празници и развлечения.	личности	музика; педагогически специалисти	трябва да бъде част от Годишния план за дейността на детската градина
Провеждане на допълнителни дейности, които не са дейност на детската градина	школи; състави	директор	За децата от рисковите групи е необходимо да се осигурят облекчени условия за участие
Осигуряване на ресурсното подпомагане от лицензирани доставчици на социални услуги, при спазване на указаните процедури в Наредбата за приобщаващото образование.	при необходимост	директор; координатор на процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в детската градина	Дейностите от Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвими групи трябва да служат и за целите на тази Програма
Идентифициране и подкрепа на деца с хронични заболявания за ограничаване на пречките пред тяхното учене и осигуряване на условия за личностно развитие	при необходимост	директор; координатор на процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в детската градина	
Установяване контакти с дирекция „Социално подпомагане“ и отдел „Закрила на детето“ при казуси, касаещи деца в риск от отпадане; мерки срещу родители, неосигуряващи редовно посещение на детето.	за всеки отделен случай	директор	Спазване на процедури в зависимост от вида на отворения случай
Прилагане на разнообразни форми в работата с родителите и включването им в дейности с децата.	срещи, тренинги, работилници,	учители по групи	
Допълнителна квалификация на учителите, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от отпадане и преждевременно	курсове за обучение	директор	Включване на обучението в Плана за квалификация

напускане, за работа в мултикултурна образователна среда и работа с родителите.			
Организиране на допълнително обучение по български език за деца, за които българския език не е майчин.	процедури по утвърждаване	директор; учители по групи	При необходимост – допълнителни ситуации в Програмната система на детската градина; работа по Национални програми на МОН
Организиране на акции за набиране на средства, дрехи, и др. за социално слаби деца	при необходимост	директор; учители по групи	
Осъществяване на информационно-образователни инициативи за деца, насочени към гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование	във времето, определено в Годишния план за дейността за съответната учебна година	учители по групи	Дейностите по Програмата за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование трябва да служат и за целите на настоящата програма
Осъществяване на дейности в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи	педагогически ситуации; празници	учители по групи	
Взаимодействие с НПО, Държавни агенции и Социални служби за обхващане на всички деца от ромската етническа общност в предучилищно образование.	работни срещи	директор; членове на Екипите за обхват	
Осъществяване на ефективни мерки за превенция/недопускане на тормоз в детската градина.	целогодишно	Координационен съвет; учители по групи	Дейности в групите по Плана за превенция на агресията и недопускане на тормоз в детската градина
Осъществяване на инициативи за повишаване интереса на деца и родители от уязвимите групи към дейността в детската градина.	срещи; тренинги; работилници; празници и др.	учители по групи	

Съвместни дейности с библиотеки.	разработване на графици за посещения и съвместни инициативи	учители по групи	Реализиране на дейности във връзка с Национална седмица на четенето и др.
Обогатяване на библиотеките в групите – закупуване на книжки, играчки и кукли за пресъздаване на художествени произведения.	благотворителни акции	директор; учители по групи	

Програмата е приета от Педагогическия съвет, с Протокол № 12/14.09.2026 и е утвърдена със Заповед на директора № РД 09-169-2 от 14.09.2026г.